

در ماده ۱۳۰ نوشته شده « محقق ثبت بدخواست اداره ثبت بدون رعایت حد نصاب ... رسیدگی کرده رأی خواهد داد » و دادگاه عمومی را اسم نبرده است بعلاوه بطوریکه فوقاً گفته شد دادگاه شهرستان در این مورد مرجع رسیدگی پژوهشی میباشد بنا بر این هرگاه در محل اداره ثبت محقق ثبت تعیین نشده باشد اداره ثبت از دادگاه عمومی نمیتواند درخواست رسیدگی نماید و دادگاه هم فقط بدخواست اداره ثبت موظف برسیدگی نیست اصولاً دادگاهها بدخواست مدعی یا معترض و فقط پس از تقدیم عرضحال رسیدگی مینمایند پس در مورد بکه مدت مهلت ۹۰ روز منقضی و صاحبان سهام اعتراض ندادند با بودن محقق در محل تکلیف چیست؟ اینجاست که نظریه بنده بر اینکه ماده ۱۳۰ جز اعطای صلاحیت استثنائی (افزایش حد نصاب محقق ثبت در مورد قنوت و چشمه سار و املاک مشاعه) موکول بدخواست اداره ثبت [بدلایی که ذکر شده] چیز دیگر نمیباشد ثابت میکردد در خاتمه عقیده مند است که اگر ماده ۱۳۰ اصلاح و بطرز واضح تری تدوین گردد بيميناسبت نخواهد بود .

ابوالقاسم حقیقی

دانك ثبت كند برای رفع این بلا تکلیفی بدون عرضحال صاحبان سهام بتواند از محقق ثبت در خواست رسیدگی کند شروع برسیدگی محتاج باخطار قبلی بصاحبان سهام و اخطار رفع نواقص خواهد بود . هرگاه اخطار رفع نواقص از طرف محقق ثبت شده و صاحبان سهام اقدامی بعمل نیارده و رفع نواقص ننموده و مدت مهلت معینه در اخطاریه منقضی شود محقق ثبت جلسه رسیدگی را تعیین بصاحبان سهام و الحاضار و پس از رسیدگی (مطابق معمول) حکم صادر و ابلاغ مینماید و پول تجبر در موقع صدور حکم از محکوم (کسیکه زاید بر سهم خود تقاضای ثبت داده) وصول میشود . در صورت عدم حضور بعضی از صاحبان سهام حکم غیابی صادر و اعتراض بر حکم غیابی و سایر امور طبق مقررات جاریه انجام خواهد گرفت بعلاوه باین ترتیب که میگوئیم رسیدگی محقق ثبت در این مورد برای رفع بلا تکلیفی اداره ثبت میباشد پس در صورت عدم حضور هیچیک از متقاضیان هم رسیدگی از نوبت خارج نشده بلکه رسیدگی غیابی بعمل آمده و حکم غیابی صادر و ابلاغ و بترتیب فوق الذکر باید عمل شود .

اشکال

بطوریکه ملاحظه میشود و سابقاً هم شرح داده شد

آیادعوی جعل سند مستقیماً در مرحله پژوهشی (استینافی) پذیرفته میشود

دعوی جعل در مرحله نخست آنرا قابل رسیدگی در مرحله دوم نمی دانند - برای حل موضوع و تشخیص رجحان هر یک از عقاید فوق الاشعار لازم است قبلاً شقوق و فروض دعوی جعل در مرحله پژوهش را مورد دقت قرار داده سپس ادله و براین طرفداران امکان و عدم امکان دعوی نامبرده را بیان کنیم

موضوع دعوی جعل در مرحله پژوهش یکی از موضوعات نسبتاً مهم و قابل بحث اصول محاکمات مدنی را تشکیل داده و غالباً افکار علاقمندان بامور قضائی را بخود مشغول میدارد در عمل هم دیده شده است که نظریات مخالف اظهار شده بعضی معتقدند که دعوی جعل مستقیماً قابل طرح در مرحله پژوهش است و بعض دیگر با عدم

دعوی جعل ممکن است در موارد مشروحه

زیر عنوان گردد

۱ - سند مورد دعوی جعل برای اولین مرتبه در مرحله

پژوهش ابراز شده

۲ - سند مذکور در دادگاه نخست از طرف مدعی

ابراز گردیده بواسطه عدم حضور مدعی علیه در نشست

رسیدگی دادنامه غیابی صادر و با انقضاء موعده قانونی

اعتراض مورد درخواست پژوهش وی واقع می گردد

۳ - فرض کنیم محاکمه از محاکمات اختصاری

است و مدعی در نشست رسیدگی حاضر نبوده و حق حضور خود

را اسقاط نماید و مدعی علیه حضور بهم رساننده و سندی

مبنی بر برائت خود ابراز دارد و دادگاه هم دادنامه حضوری

بر محکومیت مدعی صادر نماید [گرچه در اینگونه موارد

ابلاغ سند بمدعی و اخذ پاسخ ضروری است] و موصی الیه

در دادخواست پژوهش دعوی جعل نسبت به سند ابرازیه نماید

۴ - سند موصوف در دادگاه نخست ابراز و ارائه

شده لیکن طرف مقابل استمکافاً سکوت اختیار نموده و اظهاری

مبنی بر انکار و بادعوی جعل نکرده با اینکه سکوت در این

مقام در حکم انکار است معذک دادگاه بدون تحقیق اصالت

سند دادنامه بر محکومیت آن شخص صادر نماید

۵ - گرچه سند مورد بحث در دادگاه نخست ابراز

و ارائه گردیده ولی طرف مقابل آنرا انکار کرده و دادگاه

هم پس از رسیدگی با ادله مثبت اصالت اسناد قرار اصالت و صحت

انتساب آنرا صادر نموده اکنون منکر در مرحله پژوهش نسبت

بان سند دعوی جعل میکند

۶ - اصالت ورقه ابرازیه در دادگاه نخست مورد

اقرار طرف مقابل واقع شده اکنون در مرحله پژوهش

دعوی جعل میکند

عقاید و آراء مختلفه

در باب موضوعات فوق

نسبت به فقرات ۱ و ۲ و ۳ عقیده عموم علماء و

رویه دادگاهان اتفاق با امکان دعوی جعل در مرحله پژوهش

دارند زیرا بموجب منطوق مادتهین ۳۶ و ۹۷ قانون اصول

محاکمات اصلاحی موسوم با آزمایش دعوی جعل در اولین

لابحه که در پاسخ سند داده میشود بعمل میاید و در شقوق

ثلاثه اولین وسیله که بتوان دعوی جعل را اظهار نمود همان

دادخواست و یا لابحه است که از طرف مدعی جعل در

مرحله پژوهش تسلیم میگردد

اما سایر مفروضات فوق التوصیف است که آراء و

عقاید متباین در باره امکان وعدم امکان دعوی جعل در مورد

آنها اظهار شده - دلایل طرفداران امکان دعوی جعل در مرحله

پژوهش بطور خلاصه دو امر است :

۱ - میگویند بموجب شق ۶ ماده ۵۲۶ قانون

اصول محاکمات حقوقی جعلیت اسناد یکی از موجبات و

اسباب اعاده محاکمه قرار داده شده چون درخواست پژوهش

از وسایل عادی شکایت و اعتراض نسبت باحکام است و در

خواست اعاده محاکمه از طرق و وسایل فوق العاده بشمار

می رود .

لذا طبق اصول مادامیکه شکایت بطریق عادی ممکن

است باید از توسل بشکایت از طریق غیر عادی یا فوق العاده

خودداری نمود

۲ - دعوی جعل خود يك نوع ابراز ادله بر بطلان

دعوی طرف مقابل و دفاع از آنست چون مطابق تبصره ماده

۳۰۰ قانون آزمایش ابراز ادله جدید در مرحله پژوهش

از طرف قانونگذار تجویز شده

لذا دعوی جعل در مرحله نامبرده جائز خواهد بود

ولی معتقدین بعدم امکان دعوی جعل در مرحله پژوهش که

نگارنده نیز از عداد ایشان بشمار است با دلایل زیرین استدلالات

دسته اول را باطل دانسته و دلایل آنی الذکر را برای اثبات

صحت عقیده خود اقامه می نمایند - در رد دلایل دسته

اول گویند:

۱ - دعوی جعل که مورد بحث ما است با تبوت

جعلیت اسناد که موضوع ماده استنادی دسته اول را تشکیل